

Motion till riksdagen 2024/25:3380

av Nils Seye Larsen m.fl. (MP)

med anledning av prop. 2024/25:144 Uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår regeringens förslag till uppdaterat högkostnadsskydd för läkemedel i proposition 2024/25:144.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med en konsekvensanalys av hur höjningen av egenavgiften påverkar olika patientgruppers ekonomi och hälsa samt hur den påverkar sjukvårdens kostnader och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringens förslag om att höja taket för högkostnadsskyddet för läkemedel från 2 900 kronor till 3 800 kronor och beloppen inom högkostnadstrappan innebär en kraftig försämring för dem som är i störst behov av mediciner. Miljöpartiet protesterade redan när regeringens budgetproposition kom och återförde medel till budgetposten. Miljöpartiets upprop för att rädda högkostnadsskyddet har till dags dato skrivits under av nära 12 000 privatpersoner. Majoriteten av remissinstanserna, däribland Sveriges läkarförbund, Vårdförbundet och pensionärsorganisationer, har uttryckt stark kritik mot förslaget. Det riskerar att leda till att patienter med begränsad ekonomi avstår från nödvändig medicinering, vilket i sin tur kan leda till ökade sjukvårdskostnader och ett större tryck på vården.

Höjningen av egenavgiften slår särskilt hårt mot kroniskt sjuka, äldre och personer med funktionsnedsättningar, som ofta har en stor andel av sina inkomster bundna i vård- och läkemedelskostnader. För människor med sjukpenning, sjukersättning eller aktivitetsersättning innebär detta en oproportionerligt stor belastning. Det är redan i dag många

som har svårt att få ekonomin att gå ihop, och att ytterligare öka deras kostnader för livsviktig medicin är både orättvist och ohållbart.

Läkemedel är en central del av sjukvården och kan inte ses isolerat från andra vårdkostnader. Om fler patienter av ekonomiska skäl avstår från läkemedel ökar risken för förvärrad sjukdom och fler komplikationer, vilket i sin tur leder till fler vårdbesök och längre sjukhusvistelser. Kostnaden för en enda vårdplats per dygn överstiger rejält den besparing som regeringen hoppas göra genom att skjuta över mer av läkemedelskostnaden på patienterna.

Regeringen har inte heller presenterat någon konsekvensanalys av förslaget, något som både Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket, Sveriges Kommuner och Regioner och Läkarförbundet m.fl. har pekat på. Det är oacceptabelt att fatta beslut om en så viktig del av vårdsystemet utan att noggrant analysera hur olika grupper påverkas. En lägsta nivå för att rätta till det vore att göra en konsekvensanalys i efterhand av hur höjningen av egenavgiften påverkar olika patientgruppers ekonomi och hälsa samt av hur den påverkar sjukvårdens kostnader.

Regeringen och Sverigedemokraterna försöker spara pengar genom att flytta kostnader till de mest utsatta patienterna. Det är en politik som riskerar att leda till både försämrad folkhälsa och ökade samhällskostnader. Vi uppmanar därför regeringen att dra tillbaka förslaget och i stället arbeta för ett högkostnadsskydd som skyddar de mest behövande.

Nils Seye Larsen (MP)

Ulrika Westerlund (MP)

Janine Alm Ericson (MP)

Märta Stenevi (MP)

Leila Ali Elmi (MP)

Annika Hirvonen (MP)

Malte Tängmark Roos (MP)